

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

องค์การบริหารส่วนตำบลบุษยามะ
อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเมื่อเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ การป้องกันการทุจริต คือการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของพนักงานและผู้บริหารทุกคนและเพื่อเป็นการแสดงเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งเพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตโดยไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นแล้วก็จะมีความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เนื่องจากเพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลอุบะบายะ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ ที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบ

องค์การบริหารส่วนตำบลอุบะบายะ จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงในองค์กรขึ้น เพื่อให้หน่วยงาน มีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลอุบะบายะ

เมษายน ๒๕๖๔

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๑
๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๒
๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔	๓
- ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)	๓
- ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๔
- ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)	๕
- ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk - Control Matrix Assessment)	๗
- ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๘
- ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง	๙
- ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง	๑๐
- ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง	๑๐
- ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง	๑๑

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่ บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมา ใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณี ที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็ จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการ ป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการ ป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อน ปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของ การเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้ และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็น ลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออก ประกาศใช้เมื่อปี๑๙๙๒ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
 หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลอุบะบายะ จะแบ่งความเสี่ยงออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อ จัดจ้าง

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ

ทรัพยากรภาครัฐ

การจัดซื้อ จัดจ้าง

การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

การใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากร

๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

๕. แผนบริหารความเสี่ยง

๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

๗. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

๙. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ☒ ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อ จัดจ้าง
- ☒ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ☒ ๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknow Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการ	
		Know	Unknow Factor
๑.	ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อ จัดจ้าง - การจัดซื้อจัดจ้างในการจัดโครงการ/กิจกรรม ผู้ดำเนินโครงการเลือกจัดซื้อ/จัดจ้างร้านที่ตนเองสนิทหรือเป็นญาติหรือร้านที่ตนเองคุ้นเคย	-	✓
๒.	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่ - ความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การประเมิน ความดีความชอบการแต่งตั้งโยกย้าย การดำเนินการทางวินัย การรับบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นต้น	-	✓
๓.	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ - เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่า เบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก - การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว เช่น การใช้อุปกรณ์สำนักงานต่างๆ รถไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ฯลฯ	-	✓

Know Factor : ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว

Unknow Factor : ไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อนแต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การจัดซื้อจัดจ้างในการจัดโครงการ/ กิจกรรม ผู้ดำเนินโครงการ เลือกจัดซื้อ/จัดจ้างร้านที่ตนเองสนิทหรือเป็นญาติหรือร้านที่ตนเองคุ้นเคย	✓			
๒	ความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การประเมิน ความดี ความชอบการแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการทางวินัย การรับบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นต้น	✓			
๓	เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ย เลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว เช่น การใช้อุปกรณ์สำนักงานต่างๆ รถ ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ฯลฯ	✓			

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร

สีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้อุปกรณ์ระมัดระวังในระหว่างการทำงานตามปกติควบคุมดูแลได้

สีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีส้ม และสีแดง จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ที่มีค่า ๑ – ๓ คูณด้วย ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ – ๓ เช่นกัน

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น * รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	การจัดซื้อจัดจ้างในการจัดโครงการ/ กิจกรรม ผู้ดำเนินโครงการเลือกจัดซื้อ/จัดจ้างร้านที่ตนเองสนิทหรือเป็นญาติหรือร้านที่ตนเองคุ้นเคยได้ง่าย		๒			๒		๔
๒	ความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การประเมิน ความดีความชอบการแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการทางวินัย การรับบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นต้น		๒			๒		๔
๓	เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ย เลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว เช่น การใช้อุปกรณ์สำนักงานต่างๆ รถ ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ฯ		๒			๒		๔

๓ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ : เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ : เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ : เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
๑.	การจัดซื้อจัดจ้างในการจัดโครงการ/ กิจกรรม ผู้ดำเนินโครงการเลือกจัดซื้อ/จัดจ้างร้านที่ตนเองสนิทหรือเป็นญาติหรือร้านที่ตนเองคุ้นเคย	๒	-
๒.	ความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การประเมิน ความดีความชอบการแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการทางวินัย การรับบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นต้น	๒	-
๓.	เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว เช่น การใช้อุปกรณ์สำนักงานต่างๆ รถไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ฯลฯ	๒	-

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ : เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ : เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ : เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
๑	การจัดซื้อจัดจ้างในการจัดโครงการ/ กิจกรรม ผู้ดำเนินโครงการเลือกจัดซื้อ/จัดจ้างร้านที่ตนเองสนิทหรือเป็นญาติหรือร้านที่ตนเองคุ้นเคย		×	
๒	ความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การประเมิน ความดีความชอบการแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการทางวินัย การรับบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นต้น		×	
๓	เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว เช่น การใช้อุปกรณ์สำนักงานต่างๆ รถไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ฯลฯ		×	

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ : มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ : มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ : มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk - Control Matrix Assessment)

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าระดับความ เสี่ยงต่ำ	ค่าระดับความ เสี่ยงปาน กลาง	ค่าระดับความ เสี่ยงสูง
การจัดซื้อจัดจ้างในการจัดโครงการ/ กิจกรรม ผู้ดำเนินโครงการเลือกจัดซื้อ/จัด จ้างร้านที่ตนเองสนิทหรือเป็นญาติหรือ ร้านที่ตนเองคุ้นเคยได้ง่าย	ดี	✓		
ความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การประเมิน ความดีความชอบการแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการทางวินัย การรับ บุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่มี ความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพนักงาน เจ้าหน้าที่ เป็นต้น	ดี	✓		
เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่า เช่าบ้าน ค่าเบี้ย เลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่ พัก การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่อง ส่วนตัว เช่น การใช้อุปกรณ์สำนักงาน ต่างๆ รถ ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ฯลฯ	ดี	✓		

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทาง
การเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่
ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับ มอบ
ผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ หรือ ค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

แผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันความเสี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อน
๑	การจัดซื้อจัดจ้างในการจัดโครงการ/ กิจกรรม ผู้ดำเนินโครงการเลือกจัดซื้อ/จัดจ้างร้านที่ตนเองสนิทหรือเป็นญาติหรือร้านที่ตนเองคุ้นเคยได้ง่าย	- จัดกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริม ด้านคุณธรรม จริยธรรม องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริต การส่งเสริมวัฒนธรรมสุจริต ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง - การสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริต เช่น พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มช่องทางการร้องเรียนทุจริตที่มีประสิทธิภาพ กิจกรรม เสริมสร้างความรู้ความตระหนักรู้ด้านการดำเนินนโยบายต่อต้านทุจริต แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก เป็นต้น - ปรับเปลี่ยนร้านค้าในการจัดซื้อวัสดุ - เข้มงวดในการตรวจรับพัสดุหรือการจ้าง - กำหนดมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
๒	ความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การประเมิน ความดีความชอบการแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการทางวินัย การรับบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นต้น	- จัดกิจกรรม ฝึกอบรมส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบกฎหมาย หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน - มีการประกาศรับสมัครและดำเนินการคัดเลือกอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้
๓	เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ย เลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว เช่น การใช้อุปกรณ์สำนักงานต่างๆ รถ ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ ฯลฯ	- จัดกิจกรรม ฝึกอบรมส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้ความรู้ กฎหมาย และระเบียบ ที่เกี่ยวข้องแจ้งเวียนหนังสือสั่งการ แนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายให้ส่วนราชการทราบ และถือปฏิบัติ - มีการทำทะเบียนควบคุมการใช้งานและการเบิกจ่ายอย่างรัดกุม ให้ความรู้ เกี่ยวกับวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นให้กับผู้บริหาร ท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ใน หน่วยงาน

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันความเสี่ยง ผลประโยชน์ทับซ้อน	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	- จัดกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริม ด้านคุณธรรม จริยธรรม องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริต การส่งเสริมวัฒนธรรมสุจริต ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง - การสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริต เช่น พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มช่องทางการร้องเรียนทุจริตที่มีประสิทธิภาพ กิจกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ด้านการดำเนินนโยบายต่อต้านทุจริตแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก เป็นต้น - ปรับเปลี่ยนร้านค้าในการจัดซื้อวัสดุ - เข้มงวดในการตรวจรับพัสดุหรือการจ้าง - กำหนดมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม	การจัดซื้อจัดจ้างในการจัดโครงการ/ กิจกรรม ผู้ดำเนินโครงการเลือกจัดซื้อ/จัดจ้างร้านที่ตนเองสนิทหรือเป็นญาติหรือร้านที่ตนเองคุ้ยได้ง่าย	✓		
๒	- จัดกิจกรรม ฝึกอบรมส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบกฎหมาย หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน - มีการประกาศรับสมัครและดำเนินการคัดเลือกอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้	ความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การประเมิน ความดีความชอบ การแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการทางวินัย การรับบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นต้น	✓		
๓	- จัดกิจกรรม ฝึกอบรมส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้ความรู้ กฎหมาย และระเบียบ ที่เกี่ยวข้องแจ้งเวียนหนังสือสั่งการ แนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายให้ส่วนราชการทราบและถือปฏิบัติ - มีการทำทะเบียนควบคุมการใช้งานและการเบิกจ่ายอย่างรัดกุม ให้ความรู้ เกี่ยวกับวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นให้กับผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ใน หน่วยงาน	เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว เช่น การใช้อุปกรณ์สำนักงานต่างๆ รถไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ฯลฯ	✓		

สถานะสีเขียว : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

สถานะสีเหลือง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ ตามมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง < ๓

สถานะสีแดง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรม เพิ่มขึ้นแผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลง ระดับความรุนแรง > ๓

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

๗.๑ (สถานะสีเขียว) ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	ความเห็นเพิ่มเติม
การจัดซื้อจัดจ้างในการจัดโครงการ/ กิจกรรม ผู้ดำเนินโครงการเลือกจัดซื้อ/จัดจ้างร้านที่ตนเองสนิท หรือเป็นญาติหรือร้านที่ตนเองคุ้นเคย	ให้เฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง
ความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การ ประเมิน ความดีความชอบการแต่งตั้ง โยกย้าย การ ดำเนินการทางวินัย การรับบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือ บุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นต้น	ให้เฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง
เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่า เบี้ย เลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว เช่น การใช้อุปกรณ์สำนักงานต่างๆ รถ ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ ฯลฯ	ให้เฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๘ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง
๑	การจัดซื้อจัดจ้างในการจัดโครงการ/ กิจกรรม ผู้ ดำเนินโครงการเลือกจัดซื้อ/จัดจ้างร้านที่ตนเอง สนิทหรือเป็นญาติหรือร้านที่ตนเองคุ้นเคย	-	-
๒	ความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การ ประเมิน ความดีความชอบการแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการทางวินัย การรับบุคคลที่เป็นเครือ ญาติหรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับ พนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นต้น	-	-
๓	เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ย เลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว เช่น การใช้อุปกรณ์สำนักงานต่างๆ รถ ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ ฯลฯ	-	-

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๙ แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต หน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลอุบะบายะ	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔
โอกาส/ความเสี่ยง	การจัดซื้อจัดจ้างในการจัดโครงการ/ กิจกรรม ผู้ดำเนินโครงการเลือกจัดซื้อ/จัดจ้างร้านที่ตนเองสนิทหรือเป็นญาติหรือร้านที่ตนเองคุ้นเคยได้ง่าย ความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การประเมิน ความดีความชอบการแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการทางวินัย การรับบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นต้น เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ย เลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว เช่น การใช้อุปกรณ์สำนักงานต่างๆ รถ ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ฯลฯ
สถานะของการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☒ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ)
ผลการดำเนินงาน	สถานะความเสี่ยงการทุจริตของ องค์การบริหารส่วนตำบลอุบะบายะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ สถานะความเสี่ยง สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ แต่ให้เฝ้าระวังและติดตามอย่างต่อเนื่อง - มีการเน้นย้ำในการประชุมประจำเดือนพนักงานเป็นประจำทุกเดือน มีการจัดกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริม ด้านคุณธรรม จริยธรรม องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริต ให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบกฎหมาย หนังสือสั่งการ แนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายให้ส่วนราชการทราบและถือปฏิบัติและให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง สร้างการมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริต เพื่อเพิ่มช่องทางการร้องเรียนทุจริตที่มีประสิทธิภาพ เสริมสร้างความตระหนักรู้ด้านการดำเนินการตามนโยบายต่อต้านการทุจริตแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก เป็นต้น ปรับเปลี่ยนร้านค้าในการจัดซื้อวัสดุ เช้มนวดในการตรวจรับพัสดุหรือการจ้างกำหนดมาตรการต่างๆ ในการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนร่วม หรือมาตรการในการป้องกันและจัดการการทุจริต มีการประกาศรับสมัครและดำเนินการคัดเลือกอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ มีการทำทะเบียนควบคุมการใช้งานและการเบิกจ่ายอย่างรัดกุม